

Specialist ouderengeneeskunde (SO) en arts verstandelijk gehandicapten (AVG) in de Zorgverzekeringswet vanaf 2020

1. U bent al onder behandeling bij een specialist ouderenzorg (SO) of arts verstandelijk gehandicapten. Wat verandert er voor u?

Vanaf 1 januari 2020 verandert er iets voor u, omdat deze zorg vanaf die datum in het basispakket van de zorg is opgenomen. Door deze verandering moet u vanaf 1 januari 2020 eigen risico betalen voor deze zorg, ook als u al in 2019 onder behandeling stond.

Uw zorgverzekering heeft als het goed is een contract gesloten met uw specialist ouderenzorg (SO) of arts verstandelijk gehandicapten (AVG). Toch is het verstandig om bij uw verzekeraar te controleren of uw zorgverlener gecontracteerd is. Afhankelijk van de door u gekozen verzekering kan het zijn dat u meer moet bij betalen als de betreffende aanbieder niet gecontracteerd is.

Als uw zorgverzekering geen contract heeft met uw arts, dan zult u zelf een rekening van uw zorgverlener ontvangen die u zelf moet betalen. Afhankelijk van de voorwaarden in uw zorgverzekeringspolis kunt u de rekening (gedeeltelijk) declareren bij uw zorgverzekering.

2. Waarom verandert er iets?

In 2016 zijn bij de veranderingen in de langdurige zorg een aantal zorgvormen ondergebracht in een tijdelijke regeling ('tijdelijke subsidieregeling extramurale behandeling'). Zo kon de zorg doorgaan, terwijl uitgezocht werd wat deze zorg bevat en hoe die het best bekostigd kon worden.

Per 1 januari 2020 gaan als eerste de specialist ouderengeneeskunde (SO) en arts verstandelijk gehandicapten (AVG) over naar de Zorgverzekeringswet (Zvw).

Later, per 1 januari 2021, komen ook de verschillende dagbehandelingen, gedragswetenschapper en paramedische zorg uit de subsidieregeling in de zorgverzekering. In 2020 blijft deze zorg toegankelijk via de subsidieregeling extramurale behandeling.

3. Hoe krijg ik deze zorg?

Als u deze zorg eerder nog niet gekregen heeft:

Uw huisarts bepaalt of hij/zij het in uw specifieke situatie nodig acht om de hulp van de specialist ouderengeneeskunde of arts verstandelijk gehandicapten in te roepen. Mocht dat zo zijn wordt u doorverwezen.

Als u graag zelf naar een specialist ouderengeneeskunde of arts verstandelijk gehandicapten gaat, dan moet u dat eerst met uw huisarts bespreken. De huisarts kan ook voorstellen om de specialist ouderengeneeskunde of arts verstandelijk gehandicapten een keer mee te laten kijken of te raadplegen voor een collegiale toetsing. Dan staat u niet meteen onder behandeling, maar wordt het meer als eenmalig consult gezien.

Een behandeling, collegiale toetsing of eenmalig consult door een specialist ouderengeneeskunde of arts verstandelijk gehandicapten valt onder het eigen risico. U krijgt hiervoor via uw zorgverzekering een factuur.

Als u in 2019 ook al onder behandeling was van een specialist ouderengeneeskunde of arts verstandelijk gehandicapten:

In het geval dat u al onder behandeling staat van een specialist ouderengeneeskunde (SO) of arts verstandelijk gehandicapten (AVG) is het goed om bij hen te checken of zij vanaf 1 januari 2020 een contract hebben met uw zorgverzekeraar. In bijna alle gevallen zal dat het geval zijn. Als uw zorgverzekering onverhoopt geen contract heeft met uw arts, dan zult u voortaan een rekening van uw zorgverlener ontvangen die u zelf moet betalen. Afhankelijk van de voorwaarden in uw zorgverzekeringpolis kunt u de rekening (gedeeltelijk) declareren bij uw zorgverzekering.

Vanaf 1 januari 2020 betaalt u voor deze zorg uw eigen risico, ook als u al in 2019 onder behandeling stond. U krijgt hiervoor via uw zorgverzekering een factuur.

4. Verandert er iets in de zorg voor mensen met niet-aangeboren hersenletsel (NAH)?

In 2020 kan de gedragswetenschapper indicatievrij gevraagd worden om een diagnose te stellen. Als de gedragswetenschapper vervolgens ingezet wordt voor de behandeling is er wel een indicatie van het Centrum Indicatiestelling zorg (CIZ) nodig. Vanaf 1 januari 2021 zal ook de gedragswetenschapper overgaan naar het basispakket van de Zvw. Dan vervalt de rol van het CIZ.

De gedragswetenschapper kan mensen met niet aangeboren hersenletsel (NAH) ook verwijzen naar de dagbehandeling van Hersenz.

5. Kan ik kiezen uit beschikbare specialisten?

Als uw huisarts u een verwijsbrief heeft gegeven, kunt u een afspraak maken bij een specialist ouderengeneeskunde (SO) of arts verstandelijk gehandicapten (AVG) bij u in de buurt. Mogelijk raadt uw huisarts u een specialist ouderengeneeskunde (SO) of arts verstandelijk gehandicapten (AVG) aan.

Voordat u uw keuze maakt is het goed om bij uw zorgverzekeraar na te gaan welke specialist ouderengeneeskunde (SO) of arts verstandelijk gehandicapten (AVG) gecontracteerd zijn, zodat uw zorg vergoed wordt.

Op deze sites kunt u informatie vinden over SO's en AVG's:

- [Zorgkaart Nederland](#) van Patiëntenfederatie Nederland
- [Verenso](#), de beroepsvereniging voor de specialist ouderengeneeskunde
- [NVAVG](#), de beroepsvereniging voor de art verstandelijk gehandicapten

6. Wat zijn mijn kosten?

De specialist ouderengeneeskunde (SO) of arts verstandelijk gehandicapten (AVG) zijn per 1 januari 2020 onderdeel van het basispakket. Als uw zorgverlener gecontracteerd is, wordt uw zorg gewoon vergoed.

U moet u er rekening mee houden voor deze zorg het eigen risico geldt. Als u veel andere zorg ontvangt, kan het zijn dat u al uw eigen risico opmaakt. Dan betaalt u niet extra specialist ouderengeneeskunde (SO) of arts verstandelijk gehandicapten (AVG).

Om het eigen risico te kunnen betalen ontvangt u vanuit de overheid, bij bepaald inkomen, zorgtoeslag. Aanvullend kunt u ook contact opnemen met uw zorgverzekeraar om bijvoorbeeld een betalingsregeling af te spreken.

Het kan zijn dat u al onder behandeling staat van een specialist ouderengeneeskunde (SO) of arts verstandelijk gehandicapten (AVG) voordat het onderdeel werd van het basispakket. Door deze verandering moet u vanaf 1 januari 2020 eigen risico betalen voor deze zorg.

Zorgverzekeraars hebben zoveel mogelijk al het bestaande aanbod ingekocht, toch is het verstandig om bij uw verzekeraar te controleren of uw zorgverlener gecontracteerd is. Afhankelijk van de door u gekozen verzekering kan het zijn dat u meer moet bij betalen als de betreffende aanbieder niet gecontracteerd is.

7. Ik krijg het zelf niet geregeld, hoe kan ik hulp krijgen?

Uw zorgverzekeraar kan u helpen bij het vinden van een specialist ouderengeneeskunde (SO) of arts verstandelijk gehandicapten (AVG) bij u in de buurt.

Ook kunt u via de gemeente onafhankelijke cliëntondersteuning aanvragen. Dit wordt gratis en onafhankelijk van gemeente, zorginstellingen en andere organisaties. Deze cliëntondersteuning is er voor iedereen die er even niet meer uitkomt, op zoek is naar een luisterend oor, geen overzicht heeft over de beschikbare mogelijkheden of moeite heeft een vraag onder woorden te brengen. Cliëntondersteuning is voor alle leeftijden en levensdomeinen beschikbaar.

Eventueel kunt u uw huisarts vragen om u hierbij te helpen.

Als u niet snel genoeg bij een zorgaanbieder terecht kan, kan uw zorgverzekeraar voor u bemiddelen.

8. Ik heb zorg nodig, maar er is een lange wachttijd of er is geen specialist ouderengeneeskunde (SO) of arts verstandelijk gehandicapten (AVG) in mijn regio beschikbaar. Wat moet ik doen?

Indien u niet binnen een redelijke tijd en reisafstand toegang heeft tot deze zorg, kunt u contact met uw verzekeraar opnemen. Uw zorgverzekeraar kan bijvoorbeeld bemiddelen als iemand niet snel genoeg bij een zorgaanbieder terecht kan. Ook kan uw verzekeraar afhankelijk van het aanbod aanvullend afspraken maken.

De zorgverzekeraar heeft voor haar verzekerden de zorgplicht voor de zorg. Dit geldt ook voor zorg geleverd door een specialist ouderengeneeskunde (SO) of arts verstandelijk gehandicapten (AVG) per 1 januari 2020. Dit betekent dat zij voldoende aanbieders voor hun verzekerden moeten inkopen.

Mocht overleg met uw zorgverzekeraar niet helpen, dan kunt u hiervan melding maken bij de Nederlandse Zorgautoriteit, via deze [link](#).

9. Mag ik mijn behandeling die voor 1 januari 2020 gestart is afmaken?

Ja dat mag.

Zorgverzekeraars hebben zoveel mogelijk contracten gesloten met specialisten ouderengeneeskunde (SO) of artsen verstandelijk gehandicapten (AVG) die in 2019 zorg leverden.

Toch is het verstandig om bij uw verzekeraar en specialist of arts te controleren of uw zorgverlener per 1 januari 2020 een contract heeft met uw verzekeraar.

Wel moet u er rekening mee houden dat vanaf 1 januari 2020 de kosten voor de behandeling vallen onder het eigen risico.

Als u al veel zorg ontvangt kan het zijn dat u al uw eigen risico opmaakt. Dan betaalt u niet extra specialist ouderengeneeskunde (SO) of arts verstandelijk gehandicapten (AVG).

Om het eigen risico te kunnen betalen ontvangt u vanuit de overheid, bij bepaald inkomen, zorgtoeslag. Aanvullend kunt u ook contact opnemen met uw zorgverzekeraar om bijvoorbeeld een betalingsregeling af te spreken.

10. Wat is het verschil tussen een specialist ouderenzorg en een geriater?

Een specialist ouderengeneeskunde probeert de kwaliteit van het leven van ouderen en chronisch zieken te behouden of te verbeteren. Hij werkt bijvoorbeeld in een verpleeghuis, in een hospice, bij mensen thuis (eerstelijnszorg), in het ziekenhuis, revalidatiecentrum of in de GGZ. Voor het raadplegen van een specialist ouderengeneeskunde in de thuissituatie is een verwijzing van de huisarts nodig.

De specialist ouderengeneeskunde behandelt en begeleidt patiënten met (een combinatie van) ziektes als diabetes, dementie, Parkinson, osteoporose, COPD, Korsakov, maar ook hartfalen, MS, hersenletsel, beroerte en psychische of psychiatrische problemen. Daarnaast verleent hij zorg aan patiënten die moeten revalideren en is hij deskundig in het bieden van terminale en palliatieve zorg.

Een geriater is een medisch specialist en werkt in een ziekenhuis waar hij veelal te maken heeft met oudere patiënten die acuut ziek zijn geworden of waarbij een chronische ziekte plotseling verergert.

De vooropleiding van een geriater verschilt van die van de specialist ouderengeneeskunde. De opleiding klinische geriatrie bestaat uit een vooropleiding interne geneeskunde, somatische geriatrie en een deel geriatrie in de GGZ/ouderenpsychiatrie. De opleiding tot specialist ouderengeneeskunde duurt drie jaar en volgt op de basisopleiding geneeskunde.